

Sygn. akt V CSK 152/14

POSTANOWIENIE

Dnia 17 października 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku J. W.

przy uczestnictwie Z. M., B. T. i E. M.

o uzupełnienie postanowienia w sprawie o sygn. I Ns [...],

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 października 2014 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestnika E. M.

od postanowienia Sądu Okręgowego w K.

z dnia 20 sierpnia 2013 r., sygn. akt III Ca [...],

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 20 sierpnia 2013 r. Sąd Okręgowy w K. oddalił apelację uczestnika postępowania E. M. od postanowienia Sądu pierwszej instancji uzupełniającego postanowienie Sądu Rejonowego w D. z dnia 7 sierpnia 1985 r. w sprawie I 1 Ns [...] przez stwierdzenie, że wchodzący w skład spadku po S. M., zmarłym w dniu [...] 1982 r., udział w gospodarstwie rolnym położonym w B., nabyli na podstawie ustawy żona spadkodawcy w 4/16 częściach oraz jego czworo dzieci po 3/16 części każde z nich.

Sądy obu instancji stwierdziły, że zachodziła podstawa przewidziana w art. 677 § 3 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym w chwili śmierci spadkodawcy, do uzupełnienia wydanego w 1985 r. postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku, gdyż nie objęło ono udziału spadkodawcy w gospodarstwie rolnym położonym w B.. Gospodarstwo to nieformalną umową darowizny otrzymała żona spadkodawcy a nabyła jego własność w czasie trwania małżeństwa na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 października 1971 r. o uregulowaniu własności gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 27, poz. 250), weszło ono zatem w skład majątku wspólnego, a tym samym udział w nim należał do spadku po S. M..

W skardze kasacyjnej opartej na obu podstawach i zarzutach naruszenia: art. 233 § 1 w zw. z art. 391, art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., art. 679 § 1, art. 677 § 1 i 3 k.p.c., w brzmieniu obowiązujących w chwili śmierci spadkodawcy oraz art. 33 pkt.2 k.r.o. i art. 32 k.r.o. w brzmieniu obowiązującym w dniu otwarcia spadku – uczestnik postępowania E. M. wniósł o przyjęcie skargi do rozpoznania „ze względu na naruszenie prawa materialnego poprzez jego błędną wykładnię oraz naruszenie przepisów postępowania, których uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie jest kolejnym zwykłym środkiem odwoławczym, lecz nadzwyczajnym środkiem prawnym, realizującym przede wszystkim funkcje publiczne, a zatem jej rozpoznanie przez Sąd Najwyższy jest uzasadnione jedynie w razie wystąpienia szczególnych przesłanek określonych przez ustawodawcę. Przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określone zostały w art. 398⁹

§ 1 k.p.c. i są nimi: występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, potrzeba wykładni przepisów prawa budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądowym, nieważność postępowania oraz oczywista zasadność skargi kasacyjnej. Tylko w razie występowania przynajmniej jednej z tych przesłanek Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania.

Jednocześnie ustawodawca nałożył na wnoszącego skargę kasacyjną obowiązek sformułowania wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienia. Uzasadnienie to jednak nie może być dowolne, a więc skarżący nie może powołać się na okoliczności dowolne, istotne tylko w jego ocenie. Przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy musi ściśle nawiązywać do wskazanych wyżej przesłanek przedsądu przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. (porównaj między innymi postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2000 r. V CKN 1780/00, OSNC 2001/3/52). Skarżący ma obowiązek wykazać w pogłębionym wywodzie prawnym, odrębnym od uzasadnienia podstaw kasacyjnych, że w sprawie występuje jedna z powyższych przesłanek przedsądu. Wywód ten musi być wyodrębniony redakcyjnie i jasno wskazywać, która z przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. okoliczności stanowi podstawę żądania przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. Nie jest bowiem rolą Sądu Najwyższego zastępowanie skarżącego i domyslanie się jakie okoliczności uzasadniają wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania miał on na myśli lub poszukiwanie tych okoliczności w innych częściach skargi kasacyjnej w tym w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 22 marca 2001 r. V CZ 131/00, OSNC 2001/10/156 i z dnia 5 sierpnia 2005 r. II PK 201/05, OSNP 2006/7-8/115).

Uczestnik postępowania nie wskazał, która z przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. stanowi podstawę jego wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołał się jedynie ogólnikowo na naruszenia prawa materialnego oraz przepisów postępowania i nie przedstawił żadnego wyodrębnionego wywodu prawnego, z którego można byłoby wywieść jakie okoliczności, stanowiące

ustawowe podstawy rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy, przemawiają, jego zdaniem, za przyjęciem skargi do rozpoznania.

Biorąc to pod uwagę Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

[aw]